

JOGSEGÉLY

2000-ben a HCM tevékenységének gerince az 1997-ben indult jogsegélyszolgálat folytatása volt. A jogsegélyt 2000. április 30-ig az Európai Unió Phare-Demokrácia programja, 2000. július 15-től pedig a Nyílt Társadalom Intézet támogatta. A jogsegélyszolgálat a testtel és a magánélettel kapcsolatos önrendelkezési jogaikban megsértett egyének számára nyújtotta szolgáltatásait: telefonos problémamelemző konzultációt, jogi tanácsadást és perbeli képviselést. Szolgálatunk szabályzat alapján működik. Résztvevői: a jogsegély vezetője, önkéntes segítők és ügyvédek.

Jelentősen megnövekedett mind az ügyeink száma, mind az egy ügyre átlagosan jutó munka mennyisége. Egyrészt azért, mert 2000. első 3 hónapjában a Mások c folyóiratban megjelent cikkek hatására megnövekedett a hozzánk forduló meleg és biszexuális férfiak száma. Másrészt a NANÉ-val való együttműködésünk szorosabbá válása folytán 4 bántalmazott nő és egy nemi erőszak áldozatává vált kislány ügyével kezdtünk foglalkozni. Harmadrészt pedig foglalkozunk egy kiterjedt büntetőüggyel, melyet számos vonatkozásban diszkriminatívnak, a meleg és biszexuális férfi vádlottakra nézve megbélyegzőnek látunk.

A jogsegély eddigi tapasztalatai arra utalnak, hogy miközben a munkahelyi diszkrimináció áldozatává melegek, leszbikusok, biszexuálisok válnak, aközben a feleségüket, anyjukat bántalmazó férfiak állami állásokat tölthetnek be, katonatisztek, rendőrök lehetnek. Az egyik meleg ügyfél erőszakos – jogerős ítélet van róla – támadás áldozata lett, az egyik elkövető a Nemzetbiztonsági Hivatal hivatásos tisztje, megtartotta állását. A bíró szándékosan olyan enyhe ítéletet (pénzbüntetést) szabott ki az elítéltekre, hogy a tisztet ne kelljen a büntetett előélet miatt eltávolítani.

Az is tapasztalatunk, hogy az magyarországi ügyvédek kevéssé felkészültek sem a diszkriminált GLBT-k, sem a bántalmazott nők, sem a nemi erőszak áldozatává vált gyerekek problémáival való foglalkozásra. Tipikus probléma, hogy ha egy ilyen ügyfél egy magánügyvédet fogad, akkor az ügyvéd csak ímmel-ámmal foglalkozik vele. Gyakori, hogy olyan ügyfelek fordulnak hozzánk, akik elsőfokon (vagy másodfokon is már) elvesztették perüket, és úgy érzik, ennek nagyban oka ügyvédek mulasztása, s az ügyfelek ilyen érzéseit a periratok is alátámasztják.

Munkamódszerünk

A segítő végigkíséri az ügyfelet. Az ügyféllel való hosszabb beszélgetésben nemcsak az ügyfélnek a jogi problémákkal összefüggő személyes nehézségeiben nyújt segítséget, de egyúttal fölterja a jogilag releváns részleteket is. Az ügy jogi kezelésének koncepcióját az ügyvéddel közösen alakítják ki. A segítő folyamatban a segítő és az ügyvéd egymással együttműködve, tudásukat kicserélve közösen vizsgál az ügyet. Az, hogy az ügyfél a konfliktus rendezése során mindvégig kapcsolatban marad a segítővel, érzelmi támogatást jelent, amelynek bázisáról az ügyfél fokozatosan képessé válik határozottabban érvényesíteni érdekeit az óhatatlanul is tekintélyszemélyként megjelenő ügyvéd, a bíróság vagy más hatóság előtt. Minél több hatalmat kap a kliens saját véleményének kifejezésében és a döntések meghozatalában, annál hatásosabban járul hozzá ez a tapasztalat élete megváltozásához. Hosszútávon ez akár a sértetti csoportok önszerveződéséhez is hozzájárulhat.

I. Kislányok elleni szexuális erőszak

A családon belüli elkövetések mindegyikénél éveken keresztül rendszeres erőszakra van szó. Valamennyi kislány 2-5 év közötti volt az erőszak elkövetésének idején, és a „szexuális” erőszakot

valamennyi esetben fizikai kínzás is kísérte, nem is közönséges verés, hanem igen perverz bántalmazások (meztelenül teperik a hóra, seprűnyelet, kavicsokat, csigákat dugnak a fenekébe illetve hüvelyébe, fogpiszkálóval szurkálják a kislány testét számos helyen míg vérezni nem kezd, maró kenőccsel kenik be a vulváját, kutyával akarják megerőszkoltatni, fémkampót húzigálnak a hüvelyében, ragasztószalaggal leragasztják a szájukat, nem adnak inni a gyermeknek, de meg akarják vele itatni a pisijét, kiskorú fiúrokonok cipős lábbal rudgossák a meztelen kislány nemi szervét az apa határozása közben, stb.) Az egyik esetben sajnos még a múlt időbe sem tehetjük a fentieket, mivel a kislány jelenleg is a bántalmazó fennhatósága alatt él. Az elkövetők minden esetben a feleségüket is igen alantas módokon bántalmazzák.

Ezekre az ügyekre az a jellemző, hogy a hatóságok gyakorlatilag tehetetlennek bizonyulnak a tényállás felderítésére. A felnőtt tanúkat nem hallgatják ki alaposan. Az áldozatok kihallgatását pszichológus igazságügyi szakértőkre bízzák, akik rendszerint nem folytatnak alapos vizsgálatot. Ha valamelyik szakértő alapos vizsgálata során mégis kimutatja, hogy minden valószínűség szerint megtörtént a kislány elleni nemi erőszak, akkor a gyanúsított indítványára a nyomozó hatóság kirendel egy olyan újabb igazságügyi szakértőt, aki a tények feltárása, módszereinek tisztázása, és mindenemű érvelés nélkül egyszerűen kijelenti, hogy nemi erőszak nem történt, hanem csupán az édesanya szexuális problémáinak valamiféle közelebbről nem tisztázott kivételével állunk szemben, s ezért fantáziál a kislány az őt ért meg nem történt erőszakra. A rendőrség a feljelentő édesanya, nagymama bejelentéseit, a felületes vizsgálat elleni beadványait érdemi indoklás nélkül elutasítja. A rendőri intézkedések elleni panaszok többnyire teljesen hatástalanok, formális elutasítás rájuk a válasz. A sértetti pozícióból fellépő anyák, nagymamák a nyomozó hatóságok ellenállása folytán képtelenek a bűnelkövető felelősségre vonását elősegíteni.

Az eljáró hatóságok tagjainak fix előítélete az, hogy a „pedofília” vádja pusztán egy valóperes taktika a volt férjre haragvó nő részéről, és el sem tudják képzelni, hogy épp fordítva is történhet: azért kíván elválni a nő, mert a férfi őt is bántalmazta, illetve megtudta, hogy férje azért nem fekszik le vele évek óta, mert a kislányon él „szexuális életet”. A hatóságok olyan fokú szabotázsával is találkoztunk, hogy a rendőrség a feljelentéstől számított másfél hónapon belül nem tartott házkutatást a gyanúsítottnál, annak ellenére sem, hogy a feljelentésben a gyerekek elleni brutális erőszakot rögzítő fénykép- és videófelvevételekről is szó esett (csak akkor került sor a házkutatásra, amikor mi jártunk közben az ORFK-nál). Van, hogy a megyei főügyész azt tanácsolja a megerőszkolt gyermek anyjának, hogy menjen el a végsőkéig, de hozzáteszi, hogy őtöle ne várjon semmit se.

Ezekben az esetekben a jogsegély feladatának elsősorban azt tekintjük, hogy a kislány mellett álló anyát, nagymamát támogassuk lelki értelemben és jogi ismertekkel, hogy képes legyen beadványaival a hatóságokat alapos nyomozásra ösztökélni. Olykor a HCM nevében magunk is beadványokat írunk a hatóságokhoz, noha szervezetünknek semmiféle eljárési jogosítványai nincsenek, pusztán állampolgári bejelentőkként tehetünk javaslatokat.

Sajnálatos módon nem ismerünk olyan ügyvédet, aki képes lenne az ilyen ügyekben a sértettek képviselésére. Az általunk ismert ügyvédek vagy eleve nem vállalkoznak súlyosabb ügyekkel való foglalkozásra, vagy nem ismerik megfelelően a gyermekek elleni nemi erőszak jelenségét, vagy az ügyfelekkel bánnak megalázó módon, vagy olyannyira nem vállalkoznak a szakértők bírálatára, hogy kihátrálnak az ügyből, mihelyt kedvezőtlen szakértői véleménnyel találkoznak.

Gyakori, hogy amikor az erőszaktévő a vér szerinti apa, családjogi per is folyik. Tipikus, hogy a polgári bíróságok a gyermek elleni szexuális erőszak vádjának kivizsgálásáig sem függesztik föl a pert, hanem már a per alatt, ideiglenes végzéssel biztosítják az apa láthatási jogát. A legsúlyosabb esetben a bíró azt is engedélyezte, hogy az apa a gyerekeket magával vigye. Ezután a gyámhatóság sorozatosan megbírságot az anyát a láthatások nem teljesítése miatt.

II. Bántalmazott nők

Négy ilyen ügyféllel kezdtünk együttműködni 2000 folyamán, ezek közül egyet ismeretünk.

A bántalmazó egy 100%-osan rokkant mozgásképtelen asszonyt bántalmazott. A helyi szervek közül senki sem nyújtott az asszonnak támogatást. Csak a sokadik bántalmazásból tudott az asszony bírósági eljárást csinálni a NANE tanácsai segítségével. Az eljáró szervek szinte mindent megtesznek a probléma bagatellizálására. Míg három ok is lenne, hogy az elkövetőt közbíró büntetésével megint büntessék, az asszonyt csak magánvádas eljárás folyik. 2000 nyarán a NANE-val közösen meglátogattuk az ügyfelet, majd ügyvédet bízunk meg, hogy képviselje a magánvádat.

Kétszer szállítottuk az asszonyt kerekesszékekkel együtt a bíróságra, hogy ne szűnjön meg a férfi elleni büntetőper. Külön vitát kell folytatnunk a bírósággal arról, hogy kötelező-e az asszonnak megjelenie a tárgyaláson. Eddig elutasították az arra irányuló kérelmeket, hogy a bíró menjen az asszony lakására, ha meg akarja hallgatni. A bíró szerint a segítő szervezeteknek lenne a dolguk a sértettet a bíróságra szállítani, noha maga a vádlott is közölte a bírósággal, hogy az asszonyt csak mentő szállíthatja, mert a gerince nem bírja a terhelést.

A nők bántalmazásával kapcsolatos ügyekben szerzett tapasztalataink szerint a hatóságok az írott jogszűk lehetőségei között sem ismerik el a bántalmazást valódi jogi problémának. Már ahhoz is nagyfokú tudatosság kell a bántalmazott nő részéről, hogy a rendőrséget feljelentés felvételére bírja rá. Előfordul, hogy a feljelentést a rendőrség törvénytelenül a kukába dobja, s noha az ügyészség emiatt megrója a hibás főrendőr egyik beosztottját, de a feljelentést nem rekonstruálják a feljelentő újbóli kikérdezése révén. A bántalmazott nőnek a rendőrségi mulasztásokra panaszkozó beadványát az ombudsman azzal utasítja el, hogy csak a bántalmazótól várhat segítséget. „Sajnos külső segítséggel a családi konfliktusokat megoldani nem lehet. Ezt Ön is tudja, hiszen végül is a feljelentést önként vontatta vissza.” Az ombudsmani hivatalvezetőt az idézett mondat leírásában az sem zavarta, hogy a magyar jog nem ismeri a feljelentés visszavonását.

Több esetünk utal arra is, hogy az orvostársadalom szintén nincs felkészülve sem a nemi erőszak áldozataivá vált gyermekek, sem a bántalmazott nők felismerésére és kezelésére. Pozitív orvosi hozzáállással nem találkozott egyik ügyfelünk sem, döbbenetes ignoranciával viszont többen is. A nőgyógyászok minden esetben azáltal vélték megcáfolhatónak a gyermek elleni szexuális erőszakot, hogy a kislányoknak megmaradt a szűzhártyája. Ez a nőgyógyászok metakommunikációja szerint azt is jelenti egyúttal, hogy nem történt baj. Az orvosok gyakorta nem hajlandók látteletet adni a bántalmazás jeleiről, az egyik nőgyógyász még csak azt sem volt hajlandó írásba adni, miért kellett a kislánynak nőgyógyászati műtétet végrehajtania. Az anya által a nőgyógyász ellen tett etikai panaszt a kamara azzal utasította el, hogy a rendelkezésre álló papírok közül semelyik nem támasztja alá az anya kifogásait. A kislány csípőízületének kitágulását három orvos közül egy sem kívánta papírra vetni. A kislánynak a seprűnyélbedugás miatti végbéltágulatát az eljáró orvos csak addig látta, amíg a rendőrség szakértői jelentés készítésére fel nem kérte őt. Az egyik nőgyógyászon az ondónyom-gyanús bugyit vizsgálatra bevívó nagymamát azzal küldték el, ne akarja pereskedésbe rángatni az orvosokat. Előfordul, hogy az orvos a bántalmazott nőt folyton leszidja, hogy miért van kétségbeesve az állandó életveszély közepette, vagy például nekünk kell a háziorvost felhívni, hogy „ugye tud róla doktor úr, hogy az ügyfél harmadik napja várja önt?”.

Gyakorta a családsegítő szolgálatok sem tekintik feladatuknak a bajban lévő nők és kislányok segítségét. Ellenben találkoztunk olyan esettel, hogy a gyámhatóság felkérésére a családsegítő az erőszaktévő apa részére próbált információkat gyűjteni a gyermekei állapotáról – mi világosítottuk fel az anyát, hogy joga van megtagadni az együttműködést (az anya a nevezett szervektől csakis fenyegető hangú leveleket kapott). Az öcsödi nőnek sem segít a családsegítő. Ellenben a bíróság gyakorlatilag arra kényszeríti az egyik anyát, hogy egy államilag támogatott nonprofit szervezet közvetítését vegye

igénybe ahhoz, hogy a gyermek találkozzon az erőszaktévő apával.

III. Diszkriminált melegek, biszexuálisok, leszbikusok

A szexuális kisebbséghez tartozó ügyfelek közül a súlyosabb problémákkal hozzánk forduló ügyfeleink többnyire a meleg férfiak csoportjának a közösségbe be nem vont perifériáiról valók (például bántalmazott melegek, biszexuálisok), illetőleg szexuális vonzalmai ellenére sem tekintik magukat homoszexuálisnak (MSM-ek). A szexuális kisebbségi ügyfeleink között föltűnően alacsony a nők aránya. Ez sejtéseink szerint nem a meleg nők nagyobb jogbiztonságából adódik, hanem a leszbikus és biszexuális nőknek a férfiakénál erősebb elszigeteltségéből. Jellegzetes, hogy a hozzánk forduló leszbikusok problémái között nagy arányban fordul elő olyan hátrány, ami tulajdonképpen nőként éri őket, s nem is leszbikusként (például szexuális zaklatás).

A jogaiban súlyosan megsértett egyének fele csupán telefonos kapcsolatot kíván fölvenni velünk. A probléma föltárása és az elvileg lehetséges jogi lépésekről való konzultáció után lemondanak arról, hogy saját nevükben föllépjenek: nem adják meg telefonszámukat, nem jelentkeznek újból, nem jönnek el az ügyvédhez a megbeszélte időben, még csak azt sem jelzik vissza, hogy „bocs, de nem lehetek”. Alaposan feltehető, hogy az ilyen ügyfelek végül nem lépnek fel jogaikért, és problémájuk nem oldódik meg vagy hátrányukra dől el. Például jellegzetes, hogy az elbocsátott melegeket addig presszionálják, míg alá nem írják a közös megegyezéssel való felmondást. Arra is van példa, hogy a vázlatos telefonos jogi tanácsadás nyomán az ügyfél maga oldja meg problémáját. Mindemialatt a Habeas Corpus Jogsegély az érintett problémákban részletes jogi és gyakorlati ismeretekkel rendelkező telefonos ügyeletet biztosít, jelenleg egy képzett személy révén, aki a kezdettől szervezője és vezetője a szolgálatnak.

A legjelentősebb ügyek az ügyfelek által elkövetett szexuális bűncselekményekkel kapcsolatosak.

2000 október 31-én a Heves Megyei Bíróság az ügyfelünk elleni büntetőeljárásban úgy döntött, hogy az Alkotmánybíróság elé utalja a Btk. 199.§-át, azt a törvényt, amely csak a homoszexuális elkövetési módot rendeli büntetni, ha 18 feletti személy 18 alattival „fajtalankodik”. Ezzel a döntéssel az 1997 óta tartó eljárásra került ideiglenesen pont. (Az ügyről részletesen írt JG a Magyar Narancs 2000. december 7-i és a Mások 2000 decemberi számában.)

Az év végén foglalkozni kezdtünk egy többszereplős, meleg és biszexuális férfiak elleni büntetőüggyel.

Egyértelműnek látjuk, hogy az eljárás, amit ellenük folytattak, mélységesen diszkriminatív. Nemcsak a kizárólag melegekre vonatkozó 199.§ miatt, hanem jócskán ezen túlmenően is. Úgy láttuk, égbekiáltó ellentét van a hatóságok hozzáállásában aszerint, hogy homoszexuális vagy heteroszexuális elkövetésről van-e szó.

Úgy ítéljük meg, hogy az ügyfelek büntetésüket nem annyira elkövetett cselekményeik, mint inkább homoszexualitásuk miatt kapták. Erős a gyanúnk, hogy az esetek többségében a 14 év alatti fiúk megrontása címén született elmarasztaló ítéleteket is inkább előítéletek motiválták, s nem az ügyész által bebizonyított tények. Az egyik férfi esetében például az ítélet szerint nem állapítható meg, hogy mikor történt a cselekmény: a fiú 14 éves kora előtt vagy után. Mégis, a bíró – törvénytelen módon – indoklás nélkül a súlyosabb bűncselekményt látta megvalósítottnak. Olyan az érzésünk, mintha némely esetben csak azért állapított volna meg „megrontást” a bíró, hogy köztörvényes bűnözőkként lehessen kezelni a vádlottakat (a 14 év fölöttiek esetében ugyanis már a törvényből nyilvánvaló a politikailag motivált diszkrimináció).

Volt több tucatnyi olyan meleg fiú hívó, akinek honvédségi sorozáson kellett megjelennie, s aziránt érdeklődtek, hogy melegségük mentesíti-e őket a sorkatonai szolgálat alól.

Tanácsokat adtunk ezen kívül rágalmozott meleg férfiaknak, egy a volt partnere által kizsákmányolt és érzelmileg bántalmazott meleg férfinek.

A szolgálathoz 1999 folyamán összesen 252 ügyfél fordult telefonon, 4 nehezebb ügyet a NANÉ-val kötött megállapodásunk alapján közösen kezeltünk, 1 ügyfél levélben, 10 emailben jelentkezett. 3 olyan jelentkező volt, aki félreértette a jogsegély jellegét, és pl gazdasági ügyeihez szeretett volna jogi tanácsot. Nyolc ügyfélnek biztosítottunk ingyenes ügyvédi képviselőt, rajtuk kívül 19 ügyfélnek nyújtottunk személyes jogi tanácsadást.

A jogsegélyszolgálatot folyamatosan hirdettük az 1-2 ezres példányszámú Mások című meleg havilapban. Nagyobb példányszámú lapban magasabb hirdetési tarifáik miatt nem tudtunk hirdetni. Jogsegélyszolgálatunkat fénymásolt szórólapok segítségével is igyekeztünk ismertebbé tenni.

Hívóink többségének telefonos tanácsadással szolgáltunk. Az egyik tipikus probléma a honvédségbe besorozott meleg fiúké. Tanácsokat adunk nekik arra nézve, hogyan közöljék a sorozáson, attól tartanak, hogy melegségük miatt atrocitások érik őket a honvédségen belül.

IV. Egyéb jogesetek

Másodfokon is megnyertünk egy személyiségi jogi pert egy kereskedelmi tévétársaság ellen, amelynek oka az, hogy három HIV-pozitív férfit arcuk kitakarása nélkül mutattak be.

A jogsegély vezetője által a MaNcs című hetilap ellen indított, a lap 1998. novemberi 19-i számában a személyiségi jogainak megsértése miatt perében peren kívüli megegyezés született, a lap elismerte a jogsértés tényét.

HONLAP

Az év elején kissé bővítettük internetes honlapunkat: <http://hc.netstudio.hu>. A honlapon az 1999 végéig keletkezett írásainkat és iratainkat föltettük, kimerítő tájékoztatást adva céljainkról és tevékenységünkről, mivel az internetet nyilvánossághoz jutás hiteles formájának tekintjük. Visszaigazolja ezen elképzelésünket, hogy már több egyetemi hallgató is jelezte, szakdolgozatához, szemináriumidolgozatához számos információt merített honlapunkról. Jelentősen megkönnyítette az egri ügyféllel való együttműködést is a honlap, mivel az ügyfél a honlapunkon található dokumentumok alapján kezdett fölkészülni a peréhez. 2000 folyamán azonban a jogsegély megnövekedett ügyfélforgalma miatt nem jutott időnk a honlap fejlesztésére. Viszont mivel az új ügyek a HCM megújulását is előidéz-
zik, azt várjuk, hogy a közeljövőben bővülnek emberi erőforrásaink, s ezáltal tud honlapunk fejlődése lépést tartani tevékenységünk bővülésével.

BTK

Az 1999-ben írott, a Büntető törvénykönyv szexuális bűncselekményeket szabályozó fejezetére készített alternatív javaslatunkat elhelyeztük honlapunkon, s eljuttattuk a párbeszédre nyitott politikai pártok szakértőinek.

Az 1998 novemberében kibocsátott HCM-NANE-SZTMJ-TASZ állásfoglalást 2000 január 6-án újból kibocsátottuk. A HCM kezdeményezésére csatlakozott hozzá az 1999-ben megalakult Labrisz Leszbikus Egyesület és a Dél-Alföldi Meleg Kör, továbbá meg tudtuk győzni a csatlakozást 1998-ban még

elutasító Háttér Baráti Társaság a Melegekért egyesületet is az állásfoglalás aláírásának szükségességéről. Így a szexuális kisebbségek összes működő szervezete csatlakozott a közös állásfoglaláshoz. E tény azért bír nagy jelentőséggel, mert a HCM úgy látja, Magyarországon jelenleg nincs esélye annak, hogy a törvényhozás a homoszexuálisok diszkriminációjának megszüntetéséről, jogaik bővítéséről döntsön, s ezért nemcsak elvi, hanem pusztán taktikai szempontok miatt is előnyösebb, ha a homoszexuálisok büntetőjogi diszkriminációjának eltörlését a szexuális önrendelkezési jogokról folyó általánosabb diskurzusban javasoljuk. Az állásfoglalás megjelenése kapcsán a NANE vezetőjével közösen nyilatkoztunk a Népszabadságnak. Az állásfoglalást megküldtük a FIDESZ-MPP, az FKGP, az MDF, az MSZP, és az SZDSZ képviselőinek. Több képviselő is válaszolt a megkeresésre. Egy ellenzéki képviselő együttműködésre is hajlandó volt, a törvényjavaslatunkat is felhasználó beadványaiban szorgalmazta a szexuális bűncselekmények szabályainak felülvizsgálatát annak érdekében, hogy a nőket éppúgy védje a törvény a nemi erőszaktól, mint a férfiakat.

ABORTUSZJOG

A HCM-nek az abortusz szabályozásáról való koncepciójának lényegét 1999 tavaszán és nyarán több gyűlésünkön fogadtuk el. A kormány törvényjavaslatának megismerésekor, 2000. márciusában ennek alapján álláspontunkat részletesen megalkottuk, ezt eljuttattuk valamennyi országgyűlési képviselőnek. Négy képviselővel konzultáltunk annak lehetőségéről, hogy a törvény biztosítsa a nők önrendelkezési jogát, és tartsa tiszteletben a méltósághoz fűződő jogaikat.

A legfőbb eltérés a mi álláspontunk és az ellenzékieké között, hogy míg mi a nők szexuális szabadságának korlátozását látjuk az abortuszhoz kapcsolódó eljárások során, addig a pártok nem érzékenyek a nők számára hátrányos megkülönböztetés iránt: úgy tesznek, mintha a törvény a teherbe esett emberek jogait korlátozná, s nem akarják észrevenni, hogy e hátrányokat kizárólag nők viselik. Az ellenzéknek a fogamzásgátlásra vonatkozó álláspontját azért nem osztjuk, mert az megerősíti azt a felfogást, hogy a terhességért viselt összes felelősség a nőké. A politikai diskurzusban a férfiak szexualitásért viselendő felelőssége föl sem merül, a nők pedig passzív hordozói és elszenvedői a férfiszexualitás kockázatainak.

2000 március 19-én közös közleményt adtunk ki a NANE egyesülettel. 2000 április 25-én más szervezetekkel közösen sajtótájékoztatót tartunk álláspontunk ismertetésére, s 30-án tüntetésen is hangot adunk ennek. Felszólaltunk több tanácskozáson is. Cikket írtunk, riportokat adtunk.

Tiltakozásunk eredményének tekintjük, hogy 2000. május 22-én két MDF-es képviselő módosító indítványt nyújtott be annak érdekében, hogy a nemi erőszak áldozatait a védőnők ne kínozzák fogamzásgátlási kioktatással, s hogy ezt be is építették az azóta hatályba lépett törvénybe.

ÉRTÉKELŐ MEGJEGYZÉSEK

2000-ben az abortusztörvény szigorítása elleni fellépésünkön tapasztalatokat szereztünk a törvényhozáshoz gyakorolható erőnkéről. Az OSI támogatásának köszönhetően fejlődtek működésünk szervezeti és tárgyi feltételei. Jelentősen kibővült a jogsegély ügyfélköre, az ügyek ellátására már kevésnek bizonyul az egy főállású segítő. Fejlődésünk szempontjából nagy jelentőségű a saját számítógépek, nyomtatók és jogtár használata. A NANE egyesülettel való együttműködésünk különösen sokkal járult hozzá problémaérzékenységünk szélesedéséhez.

Budapesten, 2001 február 20-án

SZÁMVITELI BESZÁMOLÓ

A 2000-ES ÉVRŐL

Minden szám forintot jelent!!

2000 január elsején reggel	
a pénztárban volt	78842
a bankban volt:	
a főszámlán	216882
az alszámlán	312000
az éveleji nyitó pénzkészlet tehát	607724

Követelésünk 2000 január elsején nem volt, de kötelezettségünk igen, 200 ezer forint, az év eleji in-
duló vagyon tehát 407724.

Bevételek az év folyamán

céltámogatások:

EU Phare-Demokrácia program 20%	219000
Urgent Action – NANE	238024
Nyílt Társadalom Intézet	3300000
visszatérített ÁFA	241579
szja 1%	44954
banki kamat	17214
belépési- és tagdíjak	15000
összesen	4075771

Kiadások az év folyamán

a) nagyértékű tárgyi eszközök	517240
b) könyvek beszerzése	74889
c) kisértékű tárgyi eszközök	60895
d) bérleti díjak	nem volt ilyen
e) biztosítási díjak és rezsiköltségek	nem volt ilyen
f) felújítás, karbantartás	nem volt ilyen
g) alkalmazotti bérek	ilyen nem volt
h) ügyvédi díjak	538000
i) egyéb munkadíjak	1152000
j) hirdetés, kiadvány előállítás	33540
k) költségtérítések (telefon)	210942
l) ügyviteli költségek	766271
m) szolgáltatás jellegű egyéb költségek	125550
n) adók, vámok, illetékek, járulékok stb	nem volt ilyen
o) banki kezelési költségek	23000
p) egyéb	nem volt ilyen
összesen	3502327

A kiadások közül a közhasznú cél érdekében felmerült közvetlen költségek: a fentiek közül az a-m)-ig mind, azaz 3479327. A közhasznú cél érdekében felmerült közvetett költségek: a fentiek közül az o), azaz 23000.

Visszafizettünk továbbá a Fővárosi Önkormányzatnak 200000 Ft föl nem használt céltámogatást.

Eszerint év végén a vagyon:

kezdőtőke + bevétel – kiadás – visszaadott támogatás = $407724 + 4075771 - 3502327 - 200000 = 781168$

Követelésünk 2000 december 31-én nincs, de kötelezettségünk van, 120 ezer forint, így a vagyont ennyivel meghaladó pénzünk van:

Egyeztetés:

pénz a 11991101-02173841 főszámlán	455453
pénz a 11991101-02173841/00070003 alszámlán	934
pénztárban	444781
összes meglévő pénzeszköz tehát	901168

Leltár 2000 december 31-i fordulónappal könyvvitel szerinti értéken a nagyértékű tárgyi eszközökről:

számítógép, Zyxel modem	$334000 * 7/12 =$	194833
számítógép, fax, Epson nyomtatók	$517240 * 11/12 =$	474137
összesen		668970

Juhász Géza
igazgató

2001 február 20